

כנסה בחזקת בתולה ונמצאת בעולה יש לה מנה –

He took her in with the assumption that she was a בתולה and it turned out that she was a בעולה; she receives a *Monoh*

OVERVIEW

כנסה בחזקת בתולה ונמצאת בעולה יש¹, that כנסה ראשון וכו' of ברייתא רבה proved from the רבה². Our תוספות resolves a difficulty with this proof.

anticipates a difficulty: תוספות

והא דקתני שהרי כנסה ראשון -

And that which the ברייתא states; ‘for the first husband took her in’ as his wife, (seemingly as a reason, why there is no טענת בתולים), which would indicate that the reason he has no טענת בתולים is that since כנסה ראשון, the second husband knew that she was not a בתולה, so we cannot prove from this ברייתא that כתובה מנה³. This seemingly contradicts the proof of רבה⁴.

responds: תוספות

פירש רבינו יצחק בן מאיר דהכי משמע ליה אין לשני טענת בתולין לחסרה מכתובתה כלום -
The רבה explained; this is how the ברייתא seems to רבה; the second husband has no טענת בתולין to diminish anything from her כתובה -

שהרי⁵ כנסה ראשון⁶ וגרם להיות כתובתה מנה -

For the first person married her and caused through the marriage that her כתובה should be a מנה -

ואינו יכול לחסרה כלום מאותה מנה דלא מהניא טענת בתולין אלא ממנה דבתולין⁷:

And the second husband cannot lessen anything from that מנה, since טענת בתולין is only effective to remove the extra מנה of בתולין (that she receives a מנה instead of

¹ (on the very bottom). יא, ב.

² See ‘Overview’ for previous אמר ד"ה תוס'.

³ This, in fact, is the refutation of רב אשי.

⁴ According to רבה, the ברייתא should have said that טענת בתולים אין לו since מנה יש לה מנה.

⁵ See ‘Thinking it over’.

⁶ כנסה ראשון is merely telling us that as of now she receives a מנה regardless whether he makes a claim (and [even] regardless if she is still a בתולה), but it is not the reason why he cannot make a claim. See footnote # 7.

⁷ רבה understands the ברייתא as follows (if we assume that מנה יש לה מנה). There is no point in his טענת בתולים, for even without his טענה, she receives a מנה, since 'כנסה ראשון' (as the ברייתא states); and even according to his claim that כנסה בחזקת בתולה (since he depended on the עדים) nevertheless she still receives a מנה because כנסה בחזקת בתולה ונמצאת בעולה יש לה מנה. Therefore there is no point in his claim. However if we maintain that כנסה בחזקת בתולה ונמצאת בעולה ולא כלום, he does have a claim for since he depended on the עדים who certified her to be a בתולה, therefore he wants to pay nothing; why does the ברייתא state טענת בתולים! See רשב"א.

(כתובה cannot take away the entire טענת בתולים, מאתים).

SUMMARY

The phrase שהרי כנסה ראשון (in the ברייתא) teaches us that she receives a מנה and so there is no purpose for him to claim, since in any event she will receive a מנה (for (כנסה בחזקת בתולה ונמצאת בעולה יש לה מנה).

THINKING IT OVER

מ"ד כנסה בחזקת בתולה ונמצאת בעולה יש⁸ that according to the תוספות wrote previously⁹ that אין לשני⁹ Why does תוספות write (here) טענת בתולין, טענת בתולין וכו' שהרי כנסה ראשון, when the reason simply is that he has no טענת בתולין if we maintain that כנסה בחזקת בתולה ונמצאת בעולה יש לה מנה, as תוספות wrote previously?!¹⁰

⁸ עיי"ש (at the very end) י, א בד"ה חזקה.

⁹ See footnote # 5.

¹⁰ See פרדס יצחק אות נא.